

Planowana przez rząd podwyżka wynagrodzeń nauczycielskich, i to tylko dla nauczycieli początkujących, nie zneutralizuje negatywnych skutków utraty siły nabywczej wynagrodzeń w roku 2022.

Po wejściu w życie nowych stawek wynagrodzenia zasadniczego we wrześniu br. nastąpi dalsza faktyczna obniżka wynagrodzeń nauczycieli ze względu na niezachowanie nawet wartości nabywczej wynagrodzeń nauczycielskich zwłaszcza, że stawki wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych nie ulegają zmianie, pozostając na poziomie z 1 maja br.

OPINIA ZNP

Warszawa, 27 lipca 2022 r.

Pan Przemysław Czarnek

Minister Edukacji i Nauki

W nawiązaniu do pisma Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 30 czerwca 2022 r. (DWST-WPZN.5000.2.2022.BA) dotyczącego projektów rozporządzeń zmieniających:

- rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia

zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy,
- rozporządzenia w sprawie dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz
wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli
zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej

– Związek Nauczycielstwa Polskiego stwierdza, że nie spełnia ono oczekiwań w zakresie wysokości wzrostu stawek wynagrodzenia zasadniczego, zwłaszcza w odniesieniu do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli mianowanych i dyplomowanych. Dlatego negatywnie opiniujemy przedłożony projekt rozporządzenia płacowego nauczycieli.

1. Projekt rozporządzenia płacowego w części określającej minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nie tylko nie uwzględnia postulatu Związku Nauczycielstwa Polskiego o 20% podwyżki wynagrodzenia zasadniczego w skali 2022 roku, ale również w ogóle nie przewiduje jakiegokolwiek wzrostu wynagrodzenia w odniesieniu do stawki wynagrodzenia zasadniczego dla stopnia nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

Związek Nauczycielstwa Polskiego wnosi o proporcjonalne ustalenie równego wzrostu minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla wszystkich stopni awansu zawodowego nauczycieli – ze szczególnym uwzględnieniem różnicy wynikającej z posiadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

W związku z powyższym, Związek Nauczycielstwa Polskiego podczas rozmów uzgodnieniowych dotyczących rozporządzenia płacowego nauczycieli, które odbyły się w Ministerstwie Edukacji i Nauki 19 lipca 2022 r., przedłożył propozycje podniesienia o 20% minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli. Stosowną poprawkę do ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw o 20% wzrostu wskaźników średniego wynagrodzenia nauczycieli ZNP przekazał Przewodniczącemu senackiej Komisji Nauki, Edukacji i Sportu.

Zaproponowana w treści projektu rozporządzenia tabela minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego narusza zasadę określoną w art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U.z 2021 r. poz. 1672 ze zm.) – dalej KN, która uzależnia wysokość wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela m.in. od stopnia awansu zawodowego.

Zaproponowana wysokość minimalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w porównaniu do kwoty wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela początkującego – nie spełnia także zasady ustalania wysokości wynagrodzenia określonej w art. 78 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.) – dalej k.p., stwierdzającej, że wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu.

Różnica w kwocie wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela początkującego a wynagrodzeniem nauczyciela mianowanego – wynosi 173 zł brutto, co stanowi jedynie 5% różnicy.

W odniesieniu do rozporządzenia obowiązującego od dnia 1 maja br. – różnica wynagrodzenia zasadniczego między nauczycielem stażystą a nauczycielem mianowanym wynosiła 518 zł, co stanowiło około 17% różnicy.

2. W projekcie rozporządzenia podwyżka stawek wynagrodzenia zasadniczego w porównaniu do stawek obowiązujących od 1 maja br. wynosi średnio 9,6 p.% (11% p.% w odniesieniu do stawki nauczyciela stażysty i 8,11 p.% w odniesieniu do stawki nauczyciela kontraktowego).

Według komunikatu Głównego Urzędu Statystycznego z 1 lipca 2022 r. inflacja w Polsce w czerwcu 2022 sięgnęła aż 15,6%, a w maju – 13,9% [\[1\]](#).

W związku z tym uznać należy, że planowana przez rząd podwyżka wynagrodzeń nauczycielskich, i to tylko dla nauczycieli początkujących, nie zneutralizuje negatywnych skutków utraty siły nabywczej wynagrodzeń w roku 2022. Po wejściu w życie nowych stawek wynagrodzenia zasadniczego we wrześniu br. nastąpi dalsza faktyczna obniżka wynagrodzeń nauczycieli ze względu na niezachowanie nawet wartości nabywczej wynagrodzeń nauczycielskich, zwłaszcza, że stawki wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych nie ulegają zmianie, pozostając na poziomie z 1 maja br.

3. Negatywną zmianą, wprowadzoną po raz pierwszy w nowelizacji rozporządzenia

płacowego obowiązującego od 1 maja br., jest bez wątpienia spłaszczenie tabeli ze stawkami wynagrodzenia zasadniczego w zakresie poziomu wykształcenia.

Wbrew negatywnej opinii ZNP utrzymano decyzję o likwidacji ostatniej, najniższej kategorii poziomu wykształcenia, która obejmowała tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych oraz pozostałe wykształcenie.

Kategoria ta została połączona z kategorią obejmującą tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym.

Jest to zmiana naruszająca zasady kształtowania wynagrodzenia określone w art. 30 ust. 2 KN oraz art. 78 § 1 k.p.

Szczególnie w odniesieniu do nauczycieli z tytułem zawodowym licencjata zmiana będzie skutkowałą zrównaniem wynagrodzenia tych nauczycieli, którzy posiadają przygotowanie pedagogiczne z tymi, którzy tego przygotowania nie posiadają. Biorąc pod uwagę, że brak przygotowania pedagogicznego w zasadzie umożliwia wykonywanie pracy nauczycielskiej jedynie w wyjątkowych sytuacjach, zrównanie stawek wynagrodzenia wydaje się naruszać zasadę równego traktowania w zatrudnieniu.

Z poważaniem,

Krzysztof Baszczyński

Wiceprezes ZG ZNP